

خروج از کشور و انتخاب شغل، حقوقی که شوهر می تواند آن را بگیرد

موسی برزین خلیفه لو - وکیل خانه امن

پرسشگر: با سلام. من به تازگی عقد کرده ام و تا چند ماه آینده عروسی خواهیم کرد. در یک شرکت بازرگانی مشغول به کار هستم، و گاهی از طرف شرکت به سفرهای خارجی می روم. چندی پیش ماجرای خانم نیلوفر اردلانی بازیکن فوتبال را شنیدم که شوهرش اجازه خروج از کشور را نداده است. به فکر رسید که مبادا من هم در آینده با این مشکل مواجه شوم. علاوه بر این دوستی به من گفت که شوهر می تواند زن را اشتغال به کار منع کند. گرچه همسر من آدم روشن فکری است و احتمال اینکه نگذارد من کار کنم بسیار کم است، اما به هر حال می خواستم بدانم آیا شوهرم در آینده می تواند من را ممنوع الخروج کند یا نگذارد که کار کنم؟ اگر این طور است چه کار باید بکنم؟

وکیل خانه امن: سلام خانم محترم! در مورد منع از اشتغال توسط شوهر باید خدمتتان عرض کنم که این منع به صورت مطلق نیست. یعنی شوهر نمی تواند به طور دلخواه زن را از اشتغال به هر کاری منع کند بلکه می تواند از اشتغال به کارهایی که با حیثیت خانوادگی تعارض دارد منع کند. ماده 1177 قانون مدنی در این مورد بیان کرده است که: «شوهر می تواند زن خود را از حرفه یا صنعتی که منافی مصالح خانوادگی یا حیثیات خود یا زن باشد منع کند.» بنابراین اگر شوهرتان در آینده بخواهد شما را از شغلی که دارید منع کند باید اثبات کند که شغل شما با حیثیت شما یا خودش تعارض دارد.

پرسشگر: این را چگونه می توان تشخیص داد؟ یعنی ملاک تعارض با مصالح خانوادگی چیست؟ به نظرم کمی مبهم است.

وکیل خانه امن: بله مبهم و کلی است و ملاک معینی ندارد بلکه با توجه به عرف تعیین می شود. اگر هم مساله به دادگاه بکشد قاضی با توجه به عرف رای خواهد داد.

پرسشگر: به هر حال این احتمال وجود دارد که در آینده شوهرم شغل مرا با مصالح خانوادگی در تعارض ببیند و نگذارد من کار کنم. همچنین مساله خروج از کشور نیز برایم مهم است.

وکیل خانه امن: بله این احتمال هر چند کم باشد وجود دارد.

پرسشگر: چه کار باید بکنم؟ در اینترنت خواندم که ضمن عقد نکاح می توان شرط کرد که مرد حق دخالت در شغل ندارد و نمی تواند زن را از ممنوع الخروج کند اما ما در عقد چنین چیزهایی را پیش بینی نکردیم. یعنی من تازه متوجه این قضیه شده ام

وکیل خانه امن: دقت کنید که ممنوع الخروجی با عدم اجازه خروج از کشور دو چیز متفاوت است گرچه در عمل آثار آن بسیار شبیه هم است. به هر حال بله در عقد نکاح می توان شرط کرد اما بعد از آن هم این امکان وجود دارد. می توانید به دفترخانه اسناد رسمی مراجعه کرده و هر شرطی که برخلاف قانون نباشد بگذارید. یعنی می توانید طی یک سند رسمی حق انتخاب هر شغلی را داشته و شوهرتان را از دخالت در آن منع کنید. همچنین می توانید شرط کنید که زن هر وقت بخواهد می تواند از کشور خارج شود. در این صورت دیگر شوهرتان نمی تواند شما را در آینده از شغلتن منع کرده و یا نگذارد از کشور خارج شوید. بنابراین الزامی ندارد که این گونه شرطها فقط در ضمن عقد نکاح باشد بلکه پس از عقد نیز این امکان وجود دارد.

پرسشگر: برای این کار باید شوهرم هم به دفترخانه بیاید و سند را امضا کند؟

وکیل خانه امن: بله صددرصد این طور است. رضایت شوهرتان الزامی است. شما خودتان به صورت یک طرفه نمی توانید این کار را انجام دهید بلکه شوهرتان باید این حقوق را به شما بدهد. یعنی اینکه اصلا به وجود شما احتیاجی نیست زیرا این شرطها حقوقی هستند که شوهر به شما می دهد بنابراین لازم است شوهرتان به دفترخانه اسناد رسمی رفته و حق ممانعت خود از اشتغال شما را از خود سلب کرده و همچنین اجازه خروج از کشور را به صورت دائمی به شما دهد. به همین دلیل لازم است با شوهرتان در این مورد صحبت کرده و وی را قانع به این کار کنید. در غیر این صورت شوهرتان می تواند اجازه خروج از کشور را به شما ندهد و یا در اشتغال شما خلل وارد سازد.

پرسشگر: بسیار ممنون